

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivétellel.

Hirdetési díj
Négy hasábon heti árt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többes-
hirdeték alk. szerint a 1 le-
vele 500 árt ért vételek fel.
Bélyegdíj minden kiübeletka-
láért 50 kr.

„Nyitár”-ben megjelenés köl-
mény minden péld. sora 30 kr.

Hirdeték felvételnek a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint SZICH-
MÁN H. könyv. irodájában is.
Nér nélkül vagy bérmennelenti
baktólú kéntrakt nem véte-
sek ágyalomb.

Kéziratok vissza nem
adának.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre . . . . . 10 frt-kr.
Fél évre . . . . . 5 „ „
Nagyod évre . . . . . 2 „ „
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény főpánc, Vöcsög-
vár (Köszönt), a szerkesztőségbe
bérmentve küldendő.
Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és IG-
OS ÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában és postafiókálók
nélkül.

Az önkormányzat lényege.

(E) Hogy Magyarországon nincs többé helyhatósági önkormányzat sem megyében, sem városban, sem községben, arról mindenki meggyőződhetett, a ki különösen Tiszsa kormányra lépése óta részt vett valamely megye vagy város ugnyvezett önkormányzati életében.
Nincs pedig valódi önkormányzat sem formailag, sem tartalmilag. Nincs formailag, mert igaz ugyan, hogy a megye és város restaurációkat tart hat évről, hat évre; de ki merné állítani, hogy a restauráció kifejezése a választási szabadságnak? Hiszen a kijelölési jognál fogva tulajdonképp maga a főispán választ egyedül. A kit ő nem akar tisztviselőnek, legyen bár az a bizottság nagy többségének jelöltje, be nem jut a tisztviselők sorába. A főispán egyszerűen kizárja a kandidációból. Ez naponként megessik ország-szerte. Ugy annyira, hogy az emberek már bele is törődtek s belenyugodtak abba, a mi valóságos kigunyolása a szabad választásnak.
Az hogy minden törvényhatóságban alakul a főispán körül egy-egy kottéria, melynek aztán ő befolyást enged magára s így a választásokra is, ez mit sem bizonyít állításunk ellen, hogy t. i. tulajdonképpen szabad választás ma már nem létezik többé Magyarországon. Hiszen természetes, hogy egy főispán sem zárkozhat el teljesen s nem szigetelheti el teljesen magát az őt környező társadalomtól. De ez még rosszabb s még jobban meghamisítja az önkormányzatot, mintsem ha a főispán egészen függetlenül kandidál s illetőleg nevezné ki a tisztviselőket, mert akkor legalább a polgárság közvéleménye őt tehetné és tenné egyesegegyül felelőssé a rossz választásért.
A kottéria-rendszer mellett azonban a főispán, ha egy rossz tisztviselőt erőszakolt ő s kikkje a törvényhatóságra, mindig azzal védekezhet (s tényleg szoktak is ezzel a kibúvó ajtóval élni), hogy hát a »közönsége« választotta az illetőt. No persze, hogy ő »választotta«, mert más nem is választotta, nem lévén mások kandidálva.
De máskülönbön sem érvényesül formailag az önkormányzat. A törvényho-

zás és miniszteriumok ugy megrendszabályozzák a legkisebb ügyeket is, még a helyhatósági kérdések terén is, hogy megrendszabályozni való tulajdonképp alig akad valami a törvényhatóság számára. Avagy tekintse végig bárki bármelyik megyéek vagy városnak egy egész évi működését és közgyűlési határozatait s meg fog győződni, hogy azok nem tartalmazznak egyebet, mint egyes országos törvények vagy miniszteri rendeletek bővebb körülírását. Lényegest, érdemleges dolgot a megye vagy város alig határozhat még saját területére és polgáira vonatkozólag sem, mert a törvény, vagy miniszteri rendelet, körrrendelet, szabályzat, utasítás és intézkedés már mindent előírt, meghatározott és szabályozott a legkisebb ügyekre és a legfőleesőbb falura nézve is.
Vagy vegye bárki is szemügyre a közegészségügy, a közbiztonság, a közmunkaügy, a cselődügy, az iparügy avagy bármely más adminisztratív ügykörbe vágó kérdéseket. Ugyan mekkora határozati hatáskör maradt ez ügyekben a törvényhatósági önkormányzat számára, bár a helyi érdekek szempontjából?
Épen semmi, vagy oly csekély, hogy az a semmivel egyenlő. Hát nem a miniszterre bízzák-e a végső döntést országos törvények még a legjelentéktelebb cselődügyben is? Nem a központi kormány határoz-e egy egyszerű gyógyversetért engedély megadása felett is? Nem megtörtént-e már olyan hallatlan eset is, hogy a belügyminiszter nem hagyta helybe egy város abbéli határozatát, hogy az általános költözési hatánapok mikor legyenek, csak azért, mert a város nem akarta elfogadni a miniszter által erőszakolt hatánapokat?
Bizony nincs többé már régóta a magyar municipiumoknak sem formailag, sem tartalmilag az önkormányzat joga! Ugy annyira nincs, hogy már csak az van hátra, hogy a belügyminiszter rendelje meg egy városnak melyik utcát mennyi és milyen lámpával világítsa éjjelente! Ma már a municipális bizottságok tulajdonképpen egyebek a miniszteri bürokrácia javaslatokat, véleményezéseket kidolgozó, tanácskozó testületeknél; a határozás, a döntés, az intézkedés sulypontja valójában a fővárosban, a miniszteri irodákban van,

ahol még a helyi körülményeket, szükségleteket s igényeket is jobban akarják ismerni, mint a megyék és városok helyszínen lakó ezer meg százezernyi polgárai s illetőleg azok törvényes megbízottai.
Ős, municipális autonómiánk ilyen meghamisítása mellett valóban érthetetlen, hogy a mérsékelt ellenzék, mely még a tisztviselő-választási jogtól is meg akarja fosztani a törvényhatóságokat, miben találná fel még az önkormányzatnak bár halvány árnyékát?
— Országgyűlés. A köztörvényhatóságokról szóló törvényjavaslat feletti vita a képviselőházban tegnap a zárbeszéd megkötésére és a minisztereknek beszéde után véget ért. Holnap lesz a szavazás. A ház tegnap ülésén az első szónok Dárday Sándor volt, ki után Bartha Miklós, mint a szécsőbábi határozati javaslat előadója beszélt. Leginkább a választott és kinevezett tisztviselők közti párhuzamról beszélt az erdélyi culturegyetéről és annak céljairól s némely bírósági személyek megtartása ellen hazafiasági szempontból tett kifogásokat. Vegül őt percznyi szünet után Tisza Kálmán tartott zárbeszédet, mely alkalommal Apponyi, Hefli, Szilágyi, Bartha és Veszter beszédeit bíratta. Ezután az ülés véget ért.
— A forrongó Balkán. Sophiából és Nisből egyidejűleg jelenik, hogy a Bukarestben megállapított szerb-bögar békeszerződést ratificáltak és így a hadakozó felek teljesen a belügyi kérdéseknek fogják szentelhetni erejüket. Sándor fejedelem, egész figyelmét a Törökországgal kötött egyezményre fogja fordíthatni, mely nem sokára európai konferencia ele kerül, végleges szentesítés végett. Szerbiában hozzatnak a belügyi helyzet tisztázásához és a pártviszonyok rendezéséhez. A kormány, mely a legsúlyosabb viszonyok közt megálott a helyén és mind végig vezető az általa megkezdett actiót, lemondani készű. A szerbait viszonyok megszüldülésének reményét némi meg erősíti az a tény, hogy Cettijében jónak látja takarodót fújni. A „Glas Crnagorca” vegre valahára jónak látja a szl.-pertervari „Szvjat”-ben közölt, Karagyor gyevics-éle kitalványt apocryphnek nyilvánítani és kijelenteni, hogy Montenegró jó barátja marad Szerbiának, akár Obrenovics Milán, akár Karagyor gyevics uralkodik ott.

vasások sorozatát megkezdjem, sehogys képzeltem volna, hogy a nekem kijelölt címéről: a kiállításról, oly nehéz lesz majd értekezniem.
Most azonban, kénytelen vagyok bevalani, hogy a dolgoknak még a fele sem trefa, ámbátor oly gazdag anyaghalmoz áll rendelkezésemre, hogy szinte fel kell jadjulnom, sokasága látására, és e miatt majdnem azon sorsra jutottam, mint ama szegény atyafi, ki nem látta az erdőt a sok fától.
Önökét azonban — ugy hiszem, — mind e feljajuláson nem elégti ki, sőt látva kinos helyzetemet, most talán még inkább is megkivánják, hogy csak azért is utassam önöket, pedig Isten látja lelkemet, hogy a jókarat csak meg volna bennem és elszertém mondani magamról, s így legalább némileg is eieget teitem a reám bizott megíztelő feladatmnak.
De miután úgy látszik, hogy gonosz szellemem játékokt óhajj velem üzni, nekem sem marad egyéb hátra, mint magamat a tette elhatározni, s így talán megírtórnétek a véletlen, hogy gonosz szellememmel küzdve, mégis némi szellemesség csak reám is fog tapadhatni, a minek később még azon eredménye is lehet, hogy tudtomon kívül, oly valamit is találhatok mondani, a mi az igen tisztelt hallgatóságot pár pillanattal szórakoztatni vagy meguevetvetti és ekkor én kötelességemet tudomom kivül is teljesitettem.
Igy elmélkedve a dolog már világosan áll előttem, hogy csakugy „Hubele Balasz” módjára kell tárgybama beierohanni és el kell mondanom egyet-mást az 1885-ik évi budapesti országos általános kiállításról, a mely nemzeteknek és hazánknak a többi kultur- és művészetterjesztő államok sorában oly fényes helyet vívott ki számunkra, a melyet még unnepeit nemzetek is méltón irigyelhetnek tőlünk.
Tagadhatatlan tény és igazság az, hogy mi — magyarok — a kiket egy a helyrajzi, mint a az egyaly viszonyok, valamint az örök- lött ősi szokások egyenesen a földmivelésre utalának, csak későn vettük észre, hogy kizárólagos foglalkozásunk reánk nézve azt eredményezte, hogy — engedjék meg, bárha szegyenlem magam e nyilatkozattól, de mégis be kell vallanom) hogy elmaradtunk a többi államok kincseket gyűjtő és termelő kulturális, helyesebben ipari haladása terétől, azon verseny pályától, a hol az ész, a munka, a szorgalom, a feltalálás, a teremő és fejlesztő képesség nyerte el a győzelmi labért.
Az idő vasfoga mindent megöröl, mondja a bölcs tapasztalat, s így van ez nagy igazán a nemzetek életörténetében is.
Idővel — fokozatosan lépnek előtérbe oly pillanatok, a midőn sok megszokott dolgot ódsága miatt a lombárba kell dobni, hogy az uralgó jelen követelményeikhez mérten azokat újjakkal, czelszerűbbekkel felcseréljük és megújítsuk.
A nép és nemzetek közötti duló harcok

zása és miniszteriumok ugy megrendszabályozzák a legkisebb ügyeket is, még a helyhatósági kérdések terén is, hogy megrendszabályozni való tulajdonképp alig akad valami a törvényhatóság számára. Avagy tekintse végig bárki bármelyik megyéek vagy városnak egy egész évi működését és közgyűlési határozatait s meg fog győződni, hogy azok nem tartalmazznak egyebet, mint egyes országos törvények vagy miniszteri rendeletek bővebb körülírását. Lényegest, érdemleges dolgot a megye vagy város alig határozhat még saját területére és polgáira vonatkozólag sem, mert a törvény, vagy miniszteri rendelet, körrrendelet, szabályzat, utasítás és intézkedés már mindent előírt, meghatározott és szabályozott a legkisebb ügyekre és a legfőleesőbb falura nézve is.
Vagy vegye bárki is szemügyre a közegészségügy, a közbiztonság, a közmunkaügy, a cselődügy, az iparügy avagy bármely más adminisztratív ügykörbe vágó kérdéseket. Ugyan mekkora határozati hatáskör maradt ez ügyekben a törvényhatósági önkormányzat számára, bár a helyi érdekek szempontjából?
Épen semmi, vagy oly csekély, hogy az a semmivel egyenlő. Hát nem a miniszterre bízzák-e a végső döntést országos törvények még a legjelentéktelebb cselődügyben is? Nem a központi kormány határoz-e egy egyszerű gyógyversetért engedély megadása felett is? Nem megtörtént-e már olyan hallatlan eset is, hogy a belügyminiszter nem hagyta helybe egy város abbéli határozatát, hogy az általános költözési hatánapok mikor legyenek, csak azért, mert a város nem akarta elfogadni a miniszter által erőszakolt hatánapokat?
Bizony nincs többé már régóta a magyar municipiumoknak sem formailag, sem tartalmilag az önkormányzat joga! Ugy annyira nincs, hogy már csak az van hátra, hogy a belügyminiszter rendelje meg egy városnak melyik utcát mennyi és milyen lámpával világítsa éjjelente! Ma már a municipális bizottságok tulajdonképpen egyebek a miniszteri bürokrácia javaslatokat, véleményezéseket kidolgozó, tanácskozó testületeknél; a határozás, a döntés, az intézkedés sulypontja valójában a fővárosban, a miniszteri irodákban van,

ahol még a helyi körülményeket, szükségleteket s igényeket is jobban akarják ismerni, mint a megyék és városok helyszínen lakó ezer meg százezernyi polgárai s illetőleg azok törvényes megbízottai.
Ős, municipális autonómiánk ilyen meghamisítása mellett valóban érthetetlen, hogy a mérsékelt ellenzék, mely még a tisztviselő-választási jogtól is meg akarja fosztani a törvényhatóságokat, miben találná fel még az önkormányzatnak bár halvány árnyékát?
— Országgyűlés. A köztörvényhatóságokról szóló törvényjavaslat feletti vita a képviselőházban tegnap a zárbeszéd megkötésére és a minisztereknek beszéde után véget ért. Holnap lesz a szavazás. A ház tegnap ülésén az első szónok Dárday Sándor volt, ki után Bartha Miklós, mint a szécsőbábi határozati javaslat előadója beszélt. Leginkább a választott és kinevezett tisztviselők közti párhuzamról beszélt az erdélyi culturegyetéről és annak céljairól s némely bírósági személyek megtartása ellen hazafiasági szempontból tett kifogásokat. Vegül őt percznyi szünet után Tisza Kálmán tartott zárbeszédet, mely alkalommal Apponyi, Hefli, Szilágyi, Bartha és Veszter beszédeit bíratta. Ezután az ülés véget ért.
— A forrongó Balkán. Sophiából és Nisből egyidejűleg jelenik, hogy a Bukarestben megállapított szerb-bögar békeszerződést ratificáltak és így a hadakozó felek teljesen a belügyi kérdéseknek fogják szentelhetni erejüket. Sándor fejedelem, egész figyelmét a Törökországgal kötött egyezményre fogja fordíthatni, mely nem sokára európai konferencia ele kerül, végleges szentesítés végett. Szerbiában hozzatnak a belügyi helyzet tisztázásához és a pártviszonyok rendezéséhez. A kormány, mely a legsúlyosabb viszonyok közt megálott a helyén és mind végig vezető az általa megkezdett actiót, lemondani készű. A szerbait viszonyok megszüldülésének reményét némi meg erősíti az a tény, hogy Cettijében jónak látja takarodót fújni. A „Glas Crnagorca” vegre valahára jónak látja a szl.-pertervari „Szvjat”-ben közölt, Karagyor gyevics-éle kitalványt apocryphnek nyilvánítani és kijelenteni, hogy Montenegró jó barátja marad Szerbiának, akár Obrenovics Milán, akár Karagyor gyevics uralkodik ott.

vasások sorozatát megkezdjem, sehogys képzeltem volna, hogy a nekem kijelölt címéről: a kiállításról, oly nehéz lesz majd értekezniem.
Most azonban, kénytelen vagyok bevalani, hogy a dolgoknak még a fele sem trefa, ámbátor oly gazdag anyaghalmoz áll rendelkezésemre, hogy szinte fel kell jadjulnom, sokasága látására, és e miatt majdnem azon sorsra jutottam, mint ama szegény atyafi, ki nem látta az erdőt a sok fától.
Önökét azonban — ugy hiszem, — mind e feljajuláson nem elégti ki, sőt látva kinos helyzetemet, most talán még inkább is megkivánják, hogy csak azért is utassam önöket, pedig Isten látja lelkemet, hogy a jókarat csak meg volna bennem és elszertém mondani magamról, s így legalább némileg is eieget teitem a reám bizott megíztelő feladatmnak.
De miután úgy látszik, hogy gonosz szellemem játékokt óhajj velem üzni, nekem sem marad egyéb hátra, mint magamat a tette elhatározni, s így talán megírtórnétek a véletlen, hogy gonosz szellememmel küzdve, mégis némi szellemesség csak reám is fog tapadhatni, a minek később még azon eredménye is lehet, hogy tudtomon kívül, oly valamit is találhatok mondani, a mi az igen tisztelt hallgatóságot pár pillanattal szórakoztatni vagy meguevetvetti és ekkor én kötelességemet tudomom kivül is teljesitettem.
Igy elmélkedve a dolog már világosan áll előttem, hogy csakugy „Hubele Balasz” módjára kell tárgybama beierohanni és el kell mondanom egyet-mást az 1885-ik évi budapesti országos általános kiállításról, a mely nemzeteknek és hazánknak a többi kultur- és művészetterjesztő államok sorában oly fényes helyet vívott ki számunkra, a melyet még unnepeit nemzetek is méltón irigyelhetnek tőlünk.
Tagadhatatlan tény és igazság az, hogy mi — magyarok — a kiket egy a helyrajzi, mint a az egyaly viszonyok, valamint az örök- lött ősi szokások egyenesen a földmivelésre utalának, csak későn vettük észre, hogy kizárólagos foglalkozásunk reánk nézve azt eredményezte, hogy — engedjék meg, bárha szegyenlem magam e nyilatkozattól, de mégis be kell vallanom) hogy elmaradtunk a többi államok kincseket gyűjtő és termelő kulturális, helyesebben ipari haladása terétől, azon verseny pályától, a hol az ész, a munka, a szorgalom, a feltalálás, a teremő és fejlesztő képesség nyerte el a győzelmi labért.
Az idő vasfoga mindent megöröl, mondja a bölcs tapasztalat, s így van ez nagy igazán a nemzetek életörténetében is.
Idővel — fokozatosan lépnek előtérbe oly pillanatok, a midőn sok megszokott dolgot ódsága miatt a lombárba kell dobni, hogy az uralgó jelen követelményeikhez mérten azokat újjakkal, czelszerűbbekkel felcseréljük és megújítsuk.
A nép és nemzetek közötti duló harcok

meje megté bolyodott s 1852-ben az ifju költő elhunyt... Ki fogta be szemét?... hol temették el?... nem tudjuk.
Siri álma vajon édes-e? Idegen földben porlad a hóut oly forrón szerető sziv! Fejfája nincsen, sirhantját csak a jószág természet eküi virággal, felette az ő erdő lombja zizeg, mellette a Mississippí folyam zugasa hallik, ez az áltató dala!
Petőfivel való baráti viszonyára igen élénk világot vetnek azon levelek, melyeket egymáshoz intéztek. Költői levelet is váltottak. Tompa pedig, midőn Kerényi Amerikába vándorolt, „Level egy elbujdosott barátom után.” című elegiikus verset intézte utána, melyben megzdül a fájdalom minden hurja!
Kerényinek Amerikában írt versei közül (ha ugyan többet is írt), csupán az új-budai magyar telepről Pakh Alberthez intézett következő verse (valószínűleg a hatyudala) ismeretes:
„Te, ki mindig csak kacagtal
Minden földi bohóságom,
Mit mondasz majd, ha elmondom
Új-budai boldogságom?
Nem mozdulhatok, csak kinnal
Pillangókat jobbra-balra,
Verset írtak unalmamban,
Minden zugban a kőfalra.
Szén csak volna, kőfal nincsen,
Lekásom csupán faházban,
S testem a magas szerencse
Tartja fogva — forró lábamban!
Téged a víz vitt a jégre,
Engom a nap perzsel, égot,

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

Kerényi Frigyes.
Írta: Kősa Barna.
(Folyt. es vegge.)
„H a r a n g s z ó n á l” című versében emleung a harang szaván s eszébe jut:
„A ki önté a harangot
Tudja Isten merre van!”
A vers vegén pedig így sohajt fel:
„Lesz talán, ki énekimre
Elmerengjen boldogan,
Gondolva: ki ezt dalolta —
Tudja Isten merre van!”
Nem a költői büszkeség hangja szól e sorokból, csak a szelid abrand merengése: nem biztatja magát Kerényi azzal, hogy neve a halhatatlanság csarnokában foglaland helyet, nem tesz ugy, mint Petőfi, ki költői láng eszének tudatában ily büszke szavakra fakad:
„Dicső neve költő fadnak
Anyám soká, örökkön él!”
Kerényi megelegszik azzal, ha a jövőnek nemzedéke közt lesz olyan, a ki rá megemlézik. Igen csekély kívánság egy tehetséges költőtől!
Petőfivel és Tompával a legbensőbb baráti szeretet kapcsolta össze. 1845-ben Tompa, mint Péchy Tamásnak, a képviselőház jelenlégi elnökének nevelője, Eperjesen tartózkodott. Ugyazon évben Petőfi felelföldi útjában Eperjest is meglátogatta s Kerényinél, ki akkor mint boldog házi ur vidékén élte napjait, volt elszállásolva. Több kirándulást tettek a regényes vidéken. Egy ilyen kirándulás alkalmával született meg az „Erdei lak” című ismeretes költői verseny eszméje, s a három költemény egybeahasonlításából kitudnik, hogy Kerényi, habár nem is győzte le Petőfit és Tompát, de becsülettel megallotta mellettük a helyet s méltó versenytársuk volt. Mig a Petőfi „Erdei lak” című költeménye szabadság dala válik, mig a Tompáé, mint leíró költemény a legjobb, addig a Kerényi verseny-költeménye gyönyörű, idylli képet tár elénk, festői vonásokkal:
„Erdős ormok alján, völgyi sík felett
Siető kis csermely kunyhóhoz vezet.
A kunyhó ledőle, hogyha régi fák,
Régi ismerősi nem támasztanak!
Kéményén a fecske bizton száll bele,
Hisz csak olykor olykor füstöl tüzhelye.
Ily szegény tanyához minek a sóvény?
Csak azért, hogy ágas-bogas tetején
Elmulasson egy-két jó kedvű madár,
Mely a tüske közt is füttyörészve jár.
A tavasznak még csak első hire jött,
S a vityilló népe már kiköltözött. —
Siró gyermekestül künn lesz alkonyig;
Zugban a komondor mélyen alszik.
Közlebb csak édes, zengő madarak!
Úres a ház, meg nem háborítanak.
Készülj uj dalokra, kicsi zenekar,
A tavasz ha eljő, szép zenét akar;
Népszerű király az, merre csak halad,
Ily szegény tanyákat is meglátogat.”
Az Eperjestől nyugatra fekvő, alacsony heglánczolat egyik pontján meg most is mutatják azon kunyhót, mely — állítólag — az említett költői verseny tárgyául szolgált, s melyre mind a három költemény ráillik. Nem régiben e helyet az „eperjesi Széchenyi kör” emlékkövel jelölte meg.

... a magyar közönségnek...
... eröszkolva, hanem...
... gyógyesrésznél...
... Szöfver Samuel...
... Honapban...
... 10 ft...
... 10 ft...
... zspornem kell!

nymbusának véres fényű szövetségei lassan-ként elhamvadtak. Marsnak — e vén katonának — villogó harcibárdja kicsorbult sulyos karja elszibbadt, s míg e — századok át — küzdő rokkant harcos, beteg és elaggott testét huruzsolni vonult vissza, addig két zsege, de elemes és fúrge ellensége felött, a nyugodt napok alatt megedződött, s midőn az távollétében nemzetközileg czigéket hirtelen bejegyeztették és a hatalmasan és megbízhatóan hangzó „Vulkan és Merkur“ czigé körleveleit szétküldték a nagy földteken, oly védelemben részesültek és támogatást nyertek, hogy a némileg kiépült vén katoná — Mars uram — belátta, hogy trónkövetőivel a harcot felvenni többé már nem képes, s nekik hagyta az uralmat.

Erre aztán a kor szelleme is megértette a vén föld gyermekeivel, hogy most már más szellel lehetne dagasztja mellünk; hogy egy új Messias lepett közibénk, a ki sokkal kisebb áidozatok árán, egy nyugalmasabb hitet tár elénk. E hit neve uraim: „A békes ipar, vagy a szorgalmas munka“ s a nagy világ „Isten hozott“-tal fogadta.

Minket pedig méltó csodálat fog el, midőn tapasztaljuk, hogy a régibb hit, oly gyorsan lejt a felszínről.

A hatalmas harci kürtök zenéjét, — a tarogatok harsogását, — a kardok csattogását, — a fegyverek ropogását, — az ágyuk dörejét, — az ipar gőnge műszerei: a könnyű porolya, a szerény kalapács, a karcsu gyula, a bakba kötött delceg fűrész lemez, a nyelbe szorított ezer fogu reszelő és testvere az eles ajku véő, és a háromréte tört furdancs, meg ezen család többi tagjának halk hősánája, meésén mint harsogta tul ama sikeitő zajt; — szóval mint győzte le a multat a jelen, vagy hogy helyesebben szöjjak, azt kell inkább mondanom, a küzdelmes harczt a békes munka.

A vallási villongások krónkái — Iregéik nekünk: utókorunk, hogy mennyi ádász és irtó harcot, véres áidozatot és vértant kívánt azon átmeneti idő, a mely megszűrditotta a „szeretet hitvallásának“ talpazata alá, a biztos és megvívhatlan talajt.

Ép így igen tisztelt hallgatóim nem kell nekünk sem csodálnunk, ha a mi új atalaku-lásunk is áidozaokát és martyrokát kívánt, de míg amott a nema hősök sírjai jeitelennü tüntek el, addig a mi — az ipar és tudomány — bajnokainak hamvait nem csak kincseket érő ertz, marvány és kő szobrok ékítik és dícsögitik tettük, hanem munkáik fáradságának a gyümölcsei: műveik, kathekimosok-ként milók kezéin forogának és dícsö emlékünek minden munkás szívében, hogy számura egy zögyölt — a kegyelet. S ismerve sorsukat mégis új ertz követik öket nyem-dökükben, hogy a jövő nemzedéknek használhassanak.

Ea meg éppen most látom, hogy mennyire tértem el tárgyam fonalától, s csak-ságom mily messze ragadt el celom vonal-irányából, azonban reményem akarom, hogy önök szivesek lesznek nekem megbocsátani, ha lepezetlenül bevallom, hogy az a rossz természetem van, hogy szeretek egy kicsit sokat fecsegni.

Külföldben felesleges a védeket és, önök nyomában utból tapasztalhatták, hogy midőn védelmezni akartam volna magamat, meg-meg bemártottam magam, — de úgy hiszem, hogy ezt talán nem kellett volna kife-csegniem.

Ördög tudja, hogy mi czéltól. Ördög tudja, hogy mi végett?

Itt a hol sürgöni kéne: He érszek, pénzem nincsen; Hirt, hazámból, nem hoz senki, S ott van eltemetve kincse ml”

Hazañas költeményei között legszebb és legismeretesebb a „H o n v á g y“ című verse. Ezt még itthon írta, talán előre sejtve a saját sorsát, mint Petöfi az „Egy gondolat bánt engemet“ kezdettű versében:

„Parton állok, hol zajongva Habra hab tolu, Álmodozva ifja évim Boldogságitrul.

Felzajong dagadt hevében, S forr az agg kebel, És bölcsője szép hónapja Visszaesdekel.

Vissza, vissza, hol szeliden Ringatott anyám — Altató dalát, az édest, Mintha hallanám!

Hol a szív elször éze Kéjt és bánatot — És szerelmem rózsafája Felvirágzott.

Messze vagy te szent határ, tul Anyi tengeren — Látak én még, mondja szívem Hö sejtésiben.

Elsodort a sors öledből, S elfeledtelek; Mert az új, szabad világba Álmin üztenek.

De ad vocem fecsegésről — a kiállítás jut eszembe.

Mult évi országos kiállításunk egy oly képet tart fel mély szorgalmu tevékenységéről a szemelő nagy világnak, hogy ez ma némi irigységgel tekint reánk (talán azért, hogy miut fogyasztói kisiklottunk kezeik kö-zü) s midőn a messziről jött látni akarókat azzal fogadtuk, hogy ne legyenek szigoru bír-raink, mert mi csak azt akarjuk nekik bemutatni, a mit tölök egy évtized alatt eltanul-tunk, az általános (talán a tul udvarias) vá-lasz ugy hangzott, hogy itt nekünk nem bír-raíni, de tanulni kell.

Egy francia szaktekintely, még fénye-sebb szavakban nyilatkozott:

— Biztosítom önöket uraim! — hogy ha személyesen nem gyözödtém volna meg, mint szakember, sohasem hittem volna el senki-knek azt, hogy Magyarország mezögazdasági géppara képes lesz, ily rövid idő alatt egy-oly hatalmas lépést megtenni, a mely által, nem csak gyártmányainak kivitelével, de ár-ával is kiállja a nagy versenyt franciaország-gal és Angliával szemben.

Egy ily nemzeti előtt kalapom emelve fejezem ki nagyrabecsülésemet!

Egy sport kedvelő angol lord, nyergein-keket az angol ipar termékeivel azonosnak je-lentette ki, meg jármű iparunkat oly fokon találta, hogy azok termékei meltan nevezhet-ték volna magukat importált amerikaiak-nak.

Köz tudomásu dolog önök előtt, hogy ma-jolica, Jajance, agyag, kő- és üveg iparunk csoportjai a tartalon oly tömög s keresetnek voltak kitéve, hogy ezen iparag czegei alig voltak képesek a tömeges rendeléseknek ide-jében eleget tenni.

E csoportok tárgya in százaszorosan is ol-vashatuk a föld öt részének majdnem minden államának képviselt vevőt.

Csak az egy sevrési (franciaországi) állami porcellángyar áll, mely ipari szem-pontból eremel kiváló emütést első sorban nálunk edöb ezen mülparon Európában.

Vas-mű iparunk ez alkalommal kivivta magának Francia-ország, ezen mű iparág hő-ségek, teljes bánatját és tetszését.

Ugy az utöb, mint az előbb említett két csoportban maga hazánk koronás kiralya I. Ferencz Jözeif, szelid lelkü neje Erzsebet kiralyasszony, a nagyreményü és tudományu trónörökös Részö, valamint ennek magyar er-zelmü kedves neje Stefania trónörökösne jár-tak elől a jó példával, s tömeges bevasárla-saikkal adták és tetek tausatgot arról, hogy az ipart nemcsak szemlélni és dícsörni kell, hanem kinek — kinek tehetségééaz mérten támogatni és harcolni kell, a mely példajuk-ban a fejedelmi család több tagja is fényesen követte elitö utmutatásait és nemes tettüket.

Ebböl aztán az is következhető, hogy mi gyorsan haladtunk, azaz hogy heyenként elértek a kivánarom szívonakát, vagyis hogy megváltunk a régibb szokásoktól: nem be-szélünk, hanem em csele-edünk.

E tett heyes volt, s szerény véle-meny szerint felért nagyon sok dictóval.

Ezenyi képeznő tárgyam első részét, s midőn unnepején kijelentem, hogy a polica-zálás nem keyerlem, nyugodtan tértem ki tárgyam folytatolagos beszáró részéhez.

Helyi hírek.

* A felolvasó körből. A f. hó 18-án tar-tandó felolvasó estélyen Török Péter ur (h.-bószörmevyi gym. tanár) felolvassa „A mi

Tünt a kor, apadtak arczin Bu s öröm között — Hollófürtöm bu s öröm közt Megfehérédett.

S most, midőn forró éltbenem Hüvös este lett, Éa keresni ösz szakállam Int nyugvóhelyet.

Vágyam egy: bölcsöm hónapja Térni boldogul — Csak egy kis darab magyar föld Siri ágyamul!

Szépén jellemzi hazaszeretetét „N e m z e t i z á s z l ó a l t t“ cz. verse is: „Mint kápolnában állok itt Hazám, zászlód alatt: A hármas szín fölszentelön, Mélyen lelkekre hat!

Kemény multadhoz visszavon S remény hullámirul Szól a p i r o s, hogy fájni cezd Szivem s el-elzorul.

Reményt mosolyg, reményt beszél P i r o s felett a z ö l d: Meghozza a jelenvalót, Mit a mult esedekeit!

De hogyha jobb jövőre vár Az ébredő jelen: Mint zöld s piros közt a f e h é r, Legyen szeplötelen!

Hasonló hang szólal meg „H a z á m r ö i“ című versében: „Isten áldás, meddig szem csak ére: Völgyi sikon a kalászos tenger; Bérczen erdők óriás füziére.

Mig magyar szent lelke föl nem támad,

legaprób barátaink“ című természetrajzi dolgozatát, azután pedig Lily és Bálint ur „Róna“ című költeménye fog felolvastatni. Belepti jegyek a rendes helyen kaphatók.

* Színház. „A z ö r d ö g p i r u l á j u“ iránt az érdeklődés egyre növekszik, ugy, hogy tegnap már jóval nagyobb közönség nézte, mint az előző három előadást; a páholyok mind el voltak foglalva, a karzat pedig zsufol-lásig megtelt, daczára a fölemelt áraknak. A főbb szereplöket ujak váltják föl a holnapi előadásn Nagy Ibojkatöl átveszi a szerepet Follinuszné, Sajótöl Kápolnai és Öryel Flóratöl Ellinger Itona, — csontörtökön ismét „A z ö r d ö g p i r u l á j u“ adának.

* Honvéd bal. A deb. 1848-9-iki honvéd egyetl a 13. egyenruhás honvéd ruházata ja-vára — igen sikerült tánczygalmat rendezett tegnap este a „K o r o n a“ vendéglö termé-ben. A mi a látogatottságot illeti, e tánczy-galom nem volt oly népes, mint a független-ségi kör, vagy a függetlenségi párt bálja, de jöködv tekintetében méltán versenyzett az említett ballokkal. Az első negyest — a Zsiga Jözsi zenekarának közremöködeése mellett — mintegy 50 pár tánczolta, a későbbi negyese-gek és körtánczokat is számosan lejtektek. L-he ett volna több párt is állítani a tánczvo-nába, de az a baj fordult eö, hogy a táncz-szökök sokkal nagyobb számmal voltak, mint a tánczökö. A csardások ötször-hatször meg-ujrazták s a jó kedv, oly általánossá lö, hogy magus az örg honvedek is hozzáálltak a tánczhoz s újju tüzöl aprózták a csárdást. Szöhora alatt számos, lelkes pohárköszöntö mondatott. A mi lapunk tudósítóját illeti, ö csapán a miatt buslakodott e mulatságon, hogy a B. Nagy János ur óriási kulacsa, melyel a többi bálók alkalmával nagyon megbarátkozott, tegnap este nem volt jelen. A keszelen muatság, melynek minden perczet kedélyes vidámság aranyozta be, csak reggel ért veget, midőn a napugár beragyogott az ablakon s a gázlámpák bomályosodni kezdtek, meg akkor is vidáman zengett a hegedü szá-ráz fáján a löta:

„Köszönök Lajos irdésék, Nem kell neki gyertyavilág, — Megírja ö a levelet, A ragyogó csillag mellett. Eljön a baka!“ —

* Arany-János unnepej. A helybeli fel-söb kereskedelmi tanützet „Ö n k é p z ö k ö r e“ l. hó 20-aa azaz szombaton d. u. 3 órakor Arany János, halhatatlan költönk szü-jetésének evfordulója alkalmából Arany János ünnepejyt tart, mely miutan a tanützet meg-felelö teremmel nem rendelkezik, a „keres-keö ifjak önképzö egyesülete“ helyiségében (völ Tisza ház, emelet) fog megtartani. Ez alkalommal a fests. keressk. tanützet dalárdája először fogja magát bemutatni. Meg megem-litendönek tartjuk, hogy a dalárda Arany János dalából fog nehányt előadni, melyek zenéjét maga Arany János szerette s férfikarra at-tette Mac-cay S. a colleg. dalárda buzgó kar-nagya, ki a keresk. tanützet dalárdáját is vezeti. Ez ünnepejyre vendégek szivesen lát-tatauk.

* Léghuzam a színházban. A legutolsó szobasöprögetö dözsa comtesse is tudja, hogy ha feltárnak egy a nyitott ajtóval szemben levö ablakot, akkor ebböl léghuzam s m támad és annak, a ki a két nyílás közé esik, feldagad az arca, megmered az állkapczája, füle, feje

Fájdalomná olvadó haraggal Holdvilágnak nevezem hazámát.

Mely ha lángot lángot lánggal összevetne: Föl fölsziva alkotó hatalmát, Öntüzében ég ö n a p lehetne!“

A szerencsétlen leugyel nemzet iránt, miut akkori költöink legtöbbje, meleg rokons-zevet ertzett. Ily tárgyu versei: „Lengyel hang“, „Kosciusko“, „Lengyel temetkezés“, „Lengyel vándor dala“, „Kosciusko halmán“, „P. emléktápjára“, „Jelva.“ Ezek kö-zul hadd álljon itt a „Kosciusko“ címü:

„Zöld mohágyon, a havas tövében, Aikonyatkor ül egy vén vitéz, S elmerengve csendes arczullattal A lenyugvó esti fényre néz, Hajh! de agg szívében, mint a forrás Gerjedelme, felzajong a mult Érti, sorsán tépedt nemzetének, A szerencse nap lealkonyult! S mint lenéz, galambféhár hajának Fürte leng az est fuvalatában: Karja csonka, más kell a hazának! Leike olvad, lelke fáj buvában — S a szabadság megvert emberének Ösz pillái könnyekkel telének.“ Szerelmi dalait mely besöség, egyszerű-ség és rövidség jellemzik. Igen szépek e nem-ben „Szép időből“, „Zongorád számára“, „Vidám napokból“, „Isten veled“, „Lantröl ez virág-bokorröl“ cz. verszökök. Szerelmének hangulatát híven jellemzi a következö kis idylli kép:

„Elaludt a tónak ringatója, Elaludt az esti szél, Nyugszik a hab szöke kedvesével, És hogy boldog, arról nem beszél.

Elaludt a lélek ringatója, A zajongó gerjelem,

zugi kezd, fej, has, vagy szemfájást, néha orbánczot is kap, nyilalások ötnek a kereszt-csontjába, mint a mit e sorok íröja is közönszö-het a színházi léghuzamnak, és Isten tudja még mifele nyavalya származhatik még a könnyelműen megtört léghuzamból! Ennek az egyszerű h á z i-bölcességnek — ismételjük — birtokában van minden Panna, Julia, Teresi és Betti, csak is a nemes városi hatóság és kü-lönösen a főkapitány ur látszanak e tekintet-ben még oly alárendelt fokán állani a köz-egészségi ösmereteknek, a melyfok még nem éri el a fentemlített tény magaslátát! — Mäsküldöben rájöttek volna a színházban arra, hogy olyankor, a mikor a nézőtözen vagy egy feltuczat karzat ajtó áll tárva-nyitva, ezzel szemközt, a szinpad tetejére alkalmazott, nyit szeleöl lyuk oly óriási leghuzamot idéz elő, a melynek karát a fél város adja meg, legfölet-tebb kincse, egészségeknek tekintetében. De mit a főkapitány urnak beteg publikum, mit az öres színház, tönkre hullt primmadonák, beteg vendégszereplök és mit az egész személyzet?... „Csak nekire ne keljen belátnia azt, hogy amaz atezkedéssel a h i v a t a l o s b a k o k egyik legköveébbikét találták le puffantani! Mert ama szeleöl-lyukakra, ugy látszik, nagyobb szükség volna bizonyos hatóságí tényesök azon testrészenek, a melyben a túlágosodan sok bölc-sesség már-már egészen megfültet; így talán belátnak azt is, hogy a színházi — szeleöl lyukakat a színházban még tűzbiztonsági szem-pontok sem indokolhatnák, mert ezek mellett kicsi és rögtön elfojtható tűz nem képzélhető; ha (a mitöl Isten mentse!) a szinpadon tűz támadna, azt a nagy leghuzam rögtön jésztö sebességgel növesztené és terjesztené nagya s veszedelemessé! Ismelve, sürgösen s szünetie-nül kerjük a színházban már is valóágos csa-pássá vált állapotok megvizsgáltatását és hely-rehozatálát!

* Harmincznyolc év után. Szöke Erzsé-bet előbb özv Sallai Gáborne, most özv. Bujö Jánosé 84 éves hajdu-nanasi nő az iránt tesz kérdést a főkapitányságnál, vajjon fia, Sallai Sándor, és ugyancsak Sallai Sándor nevü uno-kái élnek e még, és hol tartözködnak? Sallai Sándor az apa, mint hoavéd résztvett az 1848/49-iki forradalomban, je en volt Budavá-ranak megostromlásánál, de azóta semmi élet-jeit sem adott magáról. Neje Pecezk Sára ugyancsak az ostrom napján gyermekket szült, ki utöltöz valami nagyuri höigy fogadott örokbe. Pecezk Sára a farradaim alatt kial-lott ijdtseg követhetben elvesztezte beszölö képességet, korháza került, a honnet négy-kezlö vanszorgott haza Hajdu-Nánásra. Most visszanyerte emékező tehetségét és napjával együtt kéri férje és gyermeke tartözköadási helyének kipuhatóását. A töv. reudörseg már megtette a szükséges lépéseket.

* A gyermekszökböl. Ikonk., „Papa, szabad-e ma sétálni?“ — A papa, „Igen, ha az időjárás enged!“ — A kis Ikonka erre az ablakhoz sét és így szöl: „Időjárás megengedede?“

* Gazdak figyelmébe. Az intéző bizott-ság legközelebb tartott üléseben figyelmeztette az egyes gulyatartó gazdaközönségek képvisé-leit arra, hogy a hortobágyi pusztán a legel-tetési rendezabályok érteimében egy-egy gu-

Szép fejtét lehajtvá kebelemre A lányka némán ül velem,

E haboknak, majd ha fölriadnak, Virulón int a part: — Szirt van ott, kopasz szirt, a lemondás, Merre vágyink hullámzása tart!“

Szenvedélyesen, de mégis a megböcsötás hangján, csak egyszer szöl kedveséhez: „Mintha kigyöt érintettem volna, Reszketek, ha karod atölel: Busan nézek villogó szemembe, S pillantásom földre téved el, Ragyogása beesett szemednek, Fénybogár a temetöben!“

Tán tulajdon jó anyád zsissegte Kád először: ennek csöket adj! Nem nevezlek én családí kigyónak, Te csak megmárt áldozatja vagy. Ragyogása beesett szemednek Fénybogár a temetöben!“

Epigrammái szellemesök és találók. Le-gyen elég ezek közöl mutatöl a következö két epigramm:

A h a z á h o z. „Sokkal erősb, ha aludt, munkás ember: erősebb Légy te is ébredöző szép haza álmod után!“

H o s s z u á l o m. „A hosszú álom gyengít: így nem csoda, hogy te ös haza nem vagy erős, százados álmod után!“

A tiszta humor köve is meg-megcsillan verseiben. Legeredetiebb e n e m b e n „K a k u k“ címü verse, melyben elmondja, hogy lány és ifju együtt ötnek a lugasban, míg a távolból kakuk szó hangzik. Barha sok évet jósölt a kakuk, átközödik az ifju s mond:

— „Miért nem zengt tovább a döre? S lángörömmel néz az a n g y a l f ö r e.

Uj tavaszkor otthonos lugasban Ül az u j p á r boldog — egyedül; Egyedül már — mert a szerelemnek Delibájja többé nincs körül.

lyában 1000— bet legettetni e hivta a bizottság képviselt gazda

* Mintaövmáry Károly, e egyötének elnöközötatastügyi nyújtott be mint A minta övodá háztartónak k mek menhelyek kik ily minta ö pesitési bizo v eszük tudom e lö ö hely k ö z t t, hol övodák létesit gesnek találja. ban valóban h né előbb létes üdösnek igé

* Adakölapunknál 6 fo zatkeszégéről vics Lajosné kes helyre.

* A „Polrendes tisztü elnökölte alatt detes gyarapod tag iratkozott felesleggel zár maradtak. E Nagy Bálint, Gyula, pénztá nok: Dávid gazda Bogdá a kör uj hely utcaiz házába.

* E. M. Gyula: csapo Gyula ivén a Lada Sándor ner Adöf 2 fo kolczi János é gyött 6 frt. é zéteből a Vl röl Kálmáucz hatósághoz be

* Népese hó 13-ig terjé ban: I. R. é f leány, törvény Haivaszületett i k u s: törv h o l i k u s: ventelen i n t ö r v é n y e melyet ha öss (41), a szapor

* Halálo 13-ig terjedö lan: Sekar J. Csapö János Mihal, 1 é. 40 é. luth. v mérgezés, Sz Kaposi András telbaum Gize Julianna, 1 é

Vincze Lajos Istváné, 27 é. 55 é. röm. k 1 h. ref. gör r. f. aggkör, veleszületett 3 é. gör. gat

A kakuk Mindenik Bár rövid Átok kál Zug: miér S keserű

Külföld melyek közl versei. Szégy a költö s az

— „A Zavaró De én Gondol

Minek Mely p Elbesz Mit be

Hallga S fájd Ennek Nines

Külföld kezd, epigra

„Röppe Vasbilli Még es Röppen

— Röppe Mintha Mind a Véte

Saját pas s a t i — „E Egyik

BOSZNYAY J. CZÉG DEBRECZENBEN.

Ajánlja a leltározás alkalmával tetemesen leszállított nagy mennyiségben raktáron levő következő cikkekét, u. m.

Tavaszi ruha kelmek,
Női és férfi fehérmű,
Férfi öltönyre gyapjuszövetek,
Mindenféle ruhadiszek,
Futó és darabos szőnyegek.

Huzás már jövő Hónapban.

Kincsem 1 Sorsjegy 11 csak 10

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája. Budapest, váci-utca 6. sz.

Kaphatók helyben a dohánytözsdékben.

322
1886

Árverés.

A nánási kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lente Zsófia végrehajthatónak, Szabó Jánosné végrehajtható szénvedő elleni 5000 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a nánási kir. járásbírósa területén lévő Nánáson fekvő, a h. nánási 3468. tjkvekben A. I. 1-4 hrsz. ingatlanoknak alperest illető hnyadára, sa 8160. t. jvi. A + I. hrsz. ingatlanra az árverést 326 forinttal ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi április hó 23-dik napján délelőtt 9 ór. a bírósági hivatalos helyiségben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékű papírban a kikiáltott kezéhez letenni Kelt Nánáson, 1886. évi február hó 18. napján.

A nánási kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság.

Sebestyén,
aljárásbíró.

Becses találmány! Becses találmány.

A „Cannabine.”

Kitüntette! Biztosan és gyökeresen gyógyítható a gyomor- és bélbetegségek, mint például az elismert van! Helyesbetegek, bármily idős foyások, (triper) vizzel. nehézségek, erőltetések, éjjeli magömlések ellen, makacs utóba jobban föltétlen sikerrel alkalmazható, stb. — Orvosi haszn. leírással. — Ara: egy kis üveg Cannabine 2.50. Nagy üveggel 5 ft. Injekció 50 kr. — (Nők részére, fehérfehér ellen bel- és külhasználatra 6.50. és 9 ft.) — Megrendelhető postaiánvétellel a készítmények kizárólagos tulajdonosa Zsigonyi Széles Endre gyógyszerésztől Algyógyfürdő, Hunyad megye. — Budapestben kapható: Kochmeister utócai gyógyszerraktárban, Nagykorona utca 32. sz. — Bécsben Weis J. gyógyszerésztárban. — Prágában Fürst J. Kassán Waudresek K. M. Várhelyen Nagy S. Szegeden Kovács Albert. Debreczenben dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerésztárban.

RESOLVIR-SZAPPAN

kitalálva és előállítva

Pichler Ferencz

cs. kir. főállatorvos által, a magyar-osztrák közöshadseregnek.

Kitüntető bizonyult minden kül-bajnál a lovakon és szarvasmarhán: ismetelten kintette megízeltó bizonyítványok által, közönség- és elismerő-iratok által állatorvosok, gazd. egyesületek, intézetek sat. és számos földbirtokos által.

Debreczenben kapható: Szepessy és Kerekes uraknál.

A tavaszi idényre legújabb divatu gyapju-kelmék.

Van szerencsém mélyen tisztelt vevőimmel és a n. é. közönséggel tudatni, hogy az itteni piacon Gyenes-testvérek czég alatt fenálló

NŐI-DIVAT

és kézműáru kereskedést

— Gyenes Ferencz ur a társas czégből kilépve — saját számírára átvetttem.

Ajánlom a tavaszi idényre beszeizett legújabb divatu gyapju- és mosó kelméimet szives megtekintésre, nagy választékban tartok raktáron női ruhákhoz szükséges diszitéseket, továbbá női- és férfi fehérműeket, legújabb divatu férfi nyakkendőket, valamint rövidáru és szabókellekeket.

Az eddig tapasztalt nagybecsü bizalomért köszönetet mondva, kérem azt irányomba továbbra is fenntartani.

Teljes tisztelettel

GYENES LAJOS.

Debreczen, főpiacz, városház épületben.

Minta kártyákkal (vidékre is bérmentve) szolgálók.

Saját termésü

ÉRMELLÉKIÓHEGYIBOR

a legtisztábban kezelve
üvegenként, és ugyiszintén hordószámra.

1 literes üveg, üveg nélkül . . . — frt 22 kr.

1/2 literes üveg, üveg nélkül . . . — frt 11 kr.

Hordószámra 100 liter . . . . . 16 „ — „

Az üres üvegek 10 — 5 krajczárért váltatnak vissza.

Valódi amerikai legfinomabb császár olaj, mely a legfinomabb és legnagyobb világítási képességgel bír és minden veszély nélküli, 1 liter 30 kr.

Rickl József Zelmos.

Debreczenben.

Lakásom f. é. május 1-től kezdve király-utca 36. sz. földsz. 7. ajtó sz. alatt lesz.

Finom és tiszta arczbőr mindenkinek díszére válik és leggyorsabban elérhető, ha

Zilzer Johanna H.

felfülmulhatlan arczkenőcsét használjuk. Ezen arczkenőcséddigete a leghatásosabb szer minden az arczban előforduló borbaj ellen, rövid használat után megszüntet: szeplőt, májfoltokat pattanásokat stb. az arczbőrnek természetes tündeséget kölcsönöz és az arczot késő korig rózsás színben redőlenül megtartja. Ezen világszerte kitűnőnek elismert arczkenőcsé gyors és meglepő szép sikereért jótálok. Egyuttal felhívom a n. é. közönség szives figyelmét kitűnő hajnövesztő kenőcsömre, melynek üdvös hatása minden egyéb hasonczelű szert jóval fölülmul.

Arak: Egy nagy tégely **HAJNÖVESZTŐ-KENŐCS** frt 1.00, kis tégely 60 kr. Egy drb. hozzávaló szappan 30 kr. Egy nagy tégely **HAJNÖVESZTŐ-KENŐCS** frt 1.20, kis tégely 60 kr.

Elszállítások a világ minden része felé gyorsan és pontosan eszközöltek. — Valódi minőségben csupán a készítőnél.

Zilzer Johanna Budapest, István tér 13. sz. I. emelet 15. ajtó sz. alatt.

Szent Jakab-cseppek.

Minden gyomor- és ideg baj teljes és biztos gyógyítására, olyanoknak is a melyek eddig ellentálatottak minden eddigi gyógyszernek, különösen gyomorfurug, gyomor-öngéség, kólika, gör-csök, rossz emésztés, szorongások szivdobogás, fejfájás stb. A Szent Jakab-cseppek, az aitrai görög kolostor mezt lábas szerzeteseinek előírása szerint, leparova a kelet legkitűnőbb 22 gyögyövényéből, melyeknek mindenike ma is első helyet foglal el a gyögyeszek között, föltétlen sikert biztosít a cseppek használata-nak!

Kapható palaczkonként 1 és 2 márkájávan!
Főraktár: M. Schulz, Hannover, Schillerstr.

Raktárak: Debreczenben: Dr. Rolschnek V. Bmil gyögyész., Szegeden: Károlyi Kálmán gyögyész., Kudaapeten: Török József gyögyész., Nyiregyháza: Eorányi E. gyögyész., Miskolcon: Rác Gy. gyögyész., Kassán: Molnár Lipót., Szabadkán: Nilassin Ignac gyögyészertárban.

Cocain-Sect

az amsterdami líkőrgyári közkereseti társaságtól
Mödlingben Bécs mellett.

Mi ezen kitűnő líkört a coca növényből parojuk, melynek csodálatra méltó tulajdonait csak a legújabb idöben ismerték fel, és azóta orvosi teaintézkedéskül dícsértetik. Tudományos kutatások alapján a coca élvezésénél, rogtanos vidámság, könnyesség és az onuralom növekedésének erete áll be, életidőrában és munkakedvűbőnek erők megerősít. Hozzá tartozó folytonos testi vagy szellemi munka utáni fáradság azonnal megsemmisítetik, — az emésztés bármennyű háborgatása, megszűntetik.

Kapható **DEBRECZENBEN** Geréby Fülöp kereskedésében.

Raktárak a legtöbb fűszer és csmegek kereskedésében, valamint cukrárszékben ha nem kapható akkor mi szállítjuk postán (3 pl. szállítással) ingyen csomagolás és szállás.

Új üzlet megnyitás.

Van szerencsém, egy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség szives figye mébe ajánlani, — eddig meg Debreczenben nem létezett — a mai kor igényeinek megfelelő

műszer és késműves üzletemet, melyet Széchenyi utcán, gr. Dégenfeld ház alatt, Kucz és T-sa nagykereskedők üzletökkel szemben, f. hó 18 án meg is nyitottam.

Üzletemben saját készítésű igen finom angol aczél, asztali, zseb, metsző, hernyózó, oltó stb. cések, oltó fűrés, borotva, helyező vasak,

az iparosok és kereskedők számára vas és aczél szerszámok (mindenek nyéllal) és minden egyéb e szakmához tartozó tárgyak „szabott olcsó árak” mellett kaphatók, ugyiszintén megrendelhetők.

Nagybani bevásárlókat, tetemes árleendések reszeltetek. Mindennemű javításokat, borotva, cések, ollók s más eszközök köszörülés; a legújanyosabb árak mellett felvállalom.

A n. é. közönség eddigi pártfogásért köszönetem nyilvánítván s azt továbbra is, tisztelettel kéni batorodom.

Kun József,

műszer és késműves, Üzle helyiség Széchenyi u. Gr. Dégenfeld ház alatt. Műhely Nagyvárud-utca 2090 sz. a.

Előfizetők...
Egy évre...
Fél évre...
Ngyed évre...
Egyes szám...
A lap szellemi részét...
KUTASI IMRE

Egy...
(r. e.) Ez...
a n. é. olvasó...
irva, rosszul is...
Az akad...
azt kifogásol...
cikkek és cz...
nak kell lenni...
De mikor...
gyak, p. o. né...
szágyulési m...
czagva lehet i...
lyel írt Nagy...
Arany János,

... kezdék...
Vagy h...
író erről a k...
vetésünk...
gyaink hi...
valóság f...
nul...
A kacza...
tehát ezen, n...
meglehetősen...
De egy...
hangoztatni f...
zérckiró ne...
hiszen ego az...
sajátító esete...
Igen nag...
is jelent, e cik...
ban a kormány...
melyet a pást...
jólakásával i...
meg az orsz...
bármicsoda t...
sáska-párt el...
vére való) au...
denkor ugy h...
Tehát...
kecskéről van...
napi napon s...
mely szerint...
azon belül n...
bakugrás, a...
mében — né...
legkecsesebb...
latnak. Mekk...
ökölhet is, ...
most már n...
pusztítás és...
véve nem eg...
által létreho...
form.

De hát...
egonisc...
Történet...
kecske, egy...
visszképet é...
vedres kut...
az üres fels...
kas-koma és...
vette a nag...
odalent, ha...
a víz-tükréb...
vására — k...
kas ezáltal...
le. A farkas...
a kut párka...
doklása fele...
Nos...
szécheny mag...
ül az egyik...
hazaellen...
huzza fölfel...
dolván meg...
mint az...
gáját!

Boldog...
csérte Tisza...
form-javasla...
nemzet bizi...
r alizmu...
mond — h...
sza Kálmá...
próbálta ol...
a saját t...
gyában, ma